2025/1734

2025.8.13.

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK (EU) 2025/1734 HATÁROZATA

(2025. július 31.)

a központi szerződő felek eurorendszerbeli egynapos hitelhez való, TARGET-en keresztüli hozzáférésével kapcsolatos biztosítékokról (EKB/2025/29)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 127. cikke (2) bekezdésének első és negyedik franciabekezdésére, és 127. cikkének (5) bekezdésére,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányára és különösen annak 3.1. cikkére, valamint 17., 18. és 22. cikkére,

mivel:

(1) Az (EU) 2022/912 európai központi banki iránymutatás (EKB/2022/8) ([1]) értelmében azon tagállamok nemzeti központi bankjai, amelyek pénzneme az euro (a továbbiakban: euroövezeti NKB-k), egy elkülönített válságkeretből egynapos hitelt nyújthatnak a központi szerződő feleknek (a továbbiakban: a központi szerződő feleknek biztosított hitelkeret). Az ilyen központi szerződő feleknek az euroövezetben kell letelepedettnek lenniük, és meg kell felelniük az (EU) 2022/912 iránymutatásban (EKB/2022/8) meghatározott követelményeknek (a továbbiakban: jogosult központi szerződő felek). Azokban az esetekben, amikor a jogosult központi szerződő felek a nap végén nem fizetik vissza a napközbeni hitelt, a fennmaradó napközbeni hitel automatikus görgetésével/megújításával a Kormányzótanács előzetes jóváhagyásának kérése nélkül hozzáférhetnek a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez.

(2) Ami az eurót mint pénznemet illeti, a központi szerződő felekkel kapcsolatban az eurorendszerbeli központi bankok együttesen látják el a kibocsátó központi bank funkcióját. E funkcióra tekintettel bevezetésre kerülnek a pénzügyi stabilitásra és a hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelésre vonatkozó biztosítékokkal kapcsolatos azon követelmények, amelyeket a jogosult központi szerződő feleknek be kell tartaniuk, valamint az e követelményeknek való megfelelés értékelésének módszere.

(3) A központi szerződő feleknek biztosított hitelkerettel kapcsolatban biztosítékokra van szükség annak garantálása érdekében, hogy csak olyan jogosult központi szerződő felek férhessenek ahhoz hozzá, amelyek pénzügyileg stabilak és hatékonyan és eredményesen kezelik a likviditási kockázatot. A hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelés biztosítja, hogy a jogosult központi szerződő felek megfelelően kezelik a likviditási kockázatot, többek között olyan válságforgatókönyvekkel, amelyekben a jogosult központi szerződő felektől nem várható, hogy igénybe veszik a központi szerződő feleknek biztosított hitelkeretet vagy az eurorendszer monetáris politikai műveleteit (amennyiben az utóbbihoz való hozzáférés az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) alapján hitelintézetként engedélyezett központi szerződő felek számára elérhető). A pénzügyi stabilitásra és a hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelésre vonatkozó biztosítékokat valamennyi jogosult központi szerződő félre alkalmazni kell, ideértve az 575/2013/EU rendelet alapján hitelintézetként engedélyezett jogosult központi szerződő feleket is.

(4) Az eurorendszerbeli központi bankoknak előretekintő módon kell értékelniük azt, hogy a jogosult központi szerződő felek megfelelnek-e a pénzügyi stabilitásra és a hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelésre vonatkozó biztosítékokkal kapcsolatos követelményeknek. Ezért a jogosult központi szerződő feleknek – folyamatosan és a folyamatos és jövőbeli megfelelésüket illetően minden kétséget kizáróan – meg kell felelniük ezeknek a követelményeknek. A 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([3]) a tőkére, a biztosítékra, a garanciaalapra, az egyéb pénzügyi forrásokra és a likviditási kockázat kezelésére vonatkozóan megállapított szabályozási követelményeknek való megfelelés szükséges, de nem elégséges feltétele annak, hogy az eurorendszerbeli központi bankok a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez való hozzáférés biztosítása szempontjából értékeljék a pénzügyi stabilitást és a hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelést.

([1]) Az Európai Központi Bank (EU) 2022/912 iránymutatása (2022. február 24.) az új generációs transzeurópai automatizált valós idejű bruttó kiegyenlítésű expressz átutalási rendszerről (TARGET) és az EKB/2012/27 iránymutatás hatályon kívül helyezéséről (EKB/2022/8) (HL L 163., 2022.6.17., 84. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2022/912/oj).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

(5) Az e határozatban foglalt rendelkezéseknek való megfelelés biztosítása érdekében meg kell határozni a Kormányzótanács azon hatáskörét, hogy mérlegelésen alapuló intézkedésekről határozzon azokban az esetekben, amikor egy jogosult központi szerződő fél nem felel meg a pénzügyi stabilitásra és a hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelésre vonatkozó biztosítékokkal kapcsolatos követelményeknek. Meg kell határozni továbbá az azokra az esetekre alkalmazandó szankciókat, amikor a központi szerződő fél csak korlátozottan fér hozzá a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez, és a központi szerződő fél túllépi a korlátozott hozzáférési szintet, vagy a likviditási kockázat kezelésére vonatkozó követelményeket megsértve fordul a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez. A szankciók tekintetében elegendő kommunikációnak kell történnie a TARGET tagrendszerek üzemeltetői és az eurorendszerbeli központi bankok kibocsátó központi banki funkciója között a *ne bis in idem* elvnek való megfelelés biztosítása érdekében.

(6) Adott esetben a pénzügyi stabilitásra és a hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelésre vonatkozó biztosítékokkal kapcsolatos követelményeknek, ideértve a kapcsolódó, mérlegelésen alapuló intézkedéseket és az alkalmazandó szankciókat is, tükröződniük kell a jogosult központi szerződő felek és az euroövezeti NKB-k között a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerettel kapcsolatban kötött szerződéses megállapodásokban.

(7) A jogbiztonság érdekében e határozat alkalmazásának kezdőnapját össze kell hangolni az (EU) 2022/912 iránymutatásnak (EKB/2022/8) a központi szerződő feleknek biztosított hitelkeretre vonatkozó módosításai alkalmazásának kezdőnapjával, amely 2025. október 6.,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Fogalommeghatározások

E határozat alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „központi szerződő fél”: a 648/2012/EU rendelet alapján engedélyezett központi szerződő fél;

2. „jogosult központi szerződő fél”: az (EU) 2022/912 iránymutatás (EKB/2022/8) 2. cikkének 26a. pontjában meghatározott jogosult központi szerződő fél;

3. „a központi szerződő feleknek biztosított hitelkeret”: az (EU) 2022/912 iránymutatás (EKB/2022/8) 2. cikkének 18a. pontjában meghatározott, a központi szerződő feleknek biztosított hitelkeret;

4. „euroövezeti NKB”: az (EU) 2022/912 iránymutatás (EKB/2022/8) 2. cikkének 27. pontjában meghatározott euroövezeti NKB;

5. „eurorendszerbeli központi bank”: az Európai Központi Bank (EKB) vagy valamely euroövezeti NKB;

6. „magánfinanszírozási megállapodás”: a valamely euroövezeti NKB-n keresztül hozzáférhető hitelfelvételtől eltérő finanszírozási megállapodás;

7. „magán likviditásszolgáltató”: az euroövezeti NKB-tól eltérő likviditásszolgáltató.

2. cikk

A pénzügyi stabilitásra vonatkozó biztosítékokkal kapcsolatos követelmények

(1) Pénzügyi stabilitásuk biztosítása érdekében a jogosult központi szerződő feleknek folyamatosan teljesíteniük kell a következő követelményeket:

a) a 648/2012/EU rendelet 16. cikke szerinti tőkekövetelmények;

b) a 648/2012/EU rendelet 41. cikke szerinti biztosítéki követelmények;

c) a 648/2012/EU rendelet 42. és 43. cikke szerinti, az előfinanszírozott pénzügyi forrásokkal kapcsolatos követelmények.

(2) Valamely központi szerződő fél klíringtagjának nemteljesítése esetén, amennyiben a központi szerződő fél a 648/2012/EU rendelet 45. és 48. cikkével összhangban végzi a nemteljesítés kezelésére szolgáló eljárást és ennek eredményeként felhasználja a nemteljesítő klíringtag által befizetett biztosítékot és a 648/2012/EU rendelet 42. és 43. cikkében említett előfinanszírozott pénzügyi forrásokat, a következők alkalmazandók:

a) a központi szerződő félnek elegendő előfinanszírozott pénzügyi forrással kell rendelkeznie – ideértve a nemteljesítő klíringtag által befizetett biztosítékokat és a 648/2012/EU rendelet 42. és 43. cikkében meghatározott előfinanszírozott pénzügyi forrásokat – a nemteljesítés kezelésére szolgáló eljárás eredményeként felmerült hitelezési veszteségek fedezésére;

b) a 4. cikkel összhangban elvégzett értékelés alapján az eurorendszerbeli központi bankok dönthetnek úgy, hogy ideiglenesen eltekintenek az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott követelménytől, amennyiben a központi szerződő fél a 648/2012/EU rendelet 42. és 43. cikkében meghatározott előfinanszírozott pénzügyi források hiteles és időben történő feltöltésére vonatkozó tervet nyújt be.

(3) Egyetlen olyan központi szerződő fél sem tekinthető pénzügyileg stabilnak, amely az (EU) 2021/23 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) 22. cikke szerint fizetésképtelen, vagy valószínűleg fizetésképtelenné válik.

3. cikk

A hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelésre vonatkozó biztosítékokkal kapcsolatos követelmények

(1) Az euróval kapcsolatos hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelésük biztosítása érdekében a jogosult központi szerződő feleknek folyamatosan teljesíteniük kell a következő követelményeket:

a) rendelkezniük kell a likviditási kockázat kezelésére vonatkozó mechanizmussal annak biztosítása érdekében, hogy a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez vagy az eurorendszer monetáris politikai műveleteihez való hozzáférés (amennyiben az utóbbihoz való hozzáférés az 575/2013/EU rendelet alapján hitelintézetként engedélyezett központi szerződő felek számára elérhető):

   i. legvégső esetben vehető figyelembe;

   ii. olyan forgatókönyvekre korlátozódik, amelyek súlyosságuk miatt jelentős kihívást jelenthetnek a központi szerződő fél likviditáskezelése számára (a továbbiakban: válságforgatókönyvek);

   iii. a központi szerződő feleknek biztosított hitelkeret vagy az eurorendszer monetáris politikai műveletei (amennyiben az utóbbihoz való hozzáférés az 575/2013/EU rendelet alapján hitelintézetként engedélyezett központi szerződő felek számára elérhető) keretében felhasznált összeg lehető legkorábbi visszafizetésére vonatkozó hiteles terv alapján ideiglenes finanszírozási forrást képez;

   iv. nem irányulhat az eurótól eltérő pénznemekkel kapcsolatos fizetési kötelezettségek teljesítésére;

b) megfelel a 648/2012/EU rendelet 44. cikke szerinti, a likviditási kockázat kezelésére vonatkozó követelményeknek.

(2) Valamely klíringtag nemteljesítése esetén, amennyiben a központi szerződő fél a 648/2012/EU rendelet 45. és 48. cikkével összhangban végzi a nemteljesítés kezelésére szolgáló eljárást és ennek eredményeként felhasználja a 648/2012/EU rendelet 44. cikkében említett likvid forrásokat, a következők alkalmazandók:

a) az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott követelmény tekintetében a 4. cikkel összhangban elvégzett értékelés azt követően is elvégezhető, hogy a központi szerződő fél befejezte a nemteljesítés kezelésére szolgáló eljárást;

b) a 4. cikkel összhangban elvégzett értékelés alapján az eurorendszerbeli központi bankok dönthetnek úgy, hogy ideiglenesen eltekintenek az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott követelménytől, amennyiben a központi szerződő fél a 648/2012/EU rendelet 44. cikkében meghatározott likvid források hiteles és időben történő feltöltésére vonatkozó tervet nyújt be.

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (HL L 22., 2021.1.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/23/oj).

(3) Annak értékelése céljából, hogy a központi szerződő fél megfelel-e az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak, a következők vehetők figyelembe:

a) az egyetlen típusú magánfinanszírozási megállapodásra való túlzott támaszkodásból eredő likviditási kockázat;

b) a túl kevés magán likviditásszolgáltatóra való támaszkodásból eredő likviditási kockázat;

c) a központi szerződő fél eurorendszer monetáris politikai műveleteihez hozzáféréssel rendelkező magán likviditásszolgáltatóinak alacsony számából eredő likviditási kockázat.

(4) Az (1) bekezdés b) pontja tekintetében annak értékelése céljából, hogy a magánfinanszírozási megállapodások milyen mértékben vannak előre kialakítva és – ideértve a piaci stresszhelyzeteket is – mennyire rendkívül megbízhatóak, az eurorendszerbeli központi bankok figyelembe vehetik a következőket:

a) a központi szerződő fél által a magánfinanszírozási megállapodások tekintetében alkalmazott átvilágítási eljárás hatóköre és mértéke;

b) a magánfinanszírozási megállapodásokhoz való hozzáférés tesztelésének átfogó jellege és gyakorisága, valamint az e célra használt módszertan és stresszforgatókönyves összefüggések;

c) a teszteredmények validálása, különös tekintettel a magánfinanszírozási megállapodások alapján nyújtott likviditás becsült összegére.

4. cikk

A biztosítékok értékelése

(1) Az eurorendszerbeli központi bankok negyedévente és előretekintő módon értékelik azt, hogy a jogosult központi szerződő felek megfelelnek-e a 2. és 3. cikkben előírt, a pénzügyi stabilitásra vonatkozó és a hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelésre vonatkozó biztosítékokkal kapcsolatos követelményeknek.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben előírt negyedéves értékelések között olyan esemény következik be, amely aggályokat vethet fel valamely jogosult központi szerződő fél pénzügyi stabilitásával és likviditásikockázat-kezelésével kapcsolatban, úgy az eurorendszerbeli központi bankok eseti értékelés keretében is vizsgálják azt, hogy a jogosult központi szerződő fél megfelel-e a 2. és 3. cikkben előírt, a pénzügyi stabilitásra vonatkozó és a hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelésre vonatkozó biztosítékokkal kapcsolatos követelményeknek, többek között eseti, fokozott nyomon követés révén és előretekintő módon.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben előírt értékelések során a következő információkat lehet figyelembe venni:

a) a 648/2012/EU rendelettel összefüggésben jelentett, a tőkére, a biztosítékra, a garanciaalapra, az egyéb pénzügyi forrásokra és a likviditási kockázat kezelésére vonatkozó mennyiségi információk;

b) a tőkére, a biztosítékra, a garanciaalapra, az egyéb pénzügyi forrásokra és a likviditási kockázat kezelésére vonatkozó további információk;

c) a központi szerződő fél stresszhelyzetekre vonatkozó likviditásikockázat-kezelésére tekintettel a 3. cikk (1) bekezdésének a) pontjában felsorolt elemekre vonatkozó információk;

d) bármely egyéb relevánsnak tekinthető információ, különösen akkor, ha az komoly aggályokat vet fel a központi szerződő fél pénzügyi stabilitásával, hatékony és eredményes likviditásikockázat-kezelésével, általános kockázatkezelési keretével és irányításával kapcsolatban.

(4) A jogosult központi szerződő fél az érintett euroövezeti NKB kérésére rendelkezésre bocsátja a (3) bekezdésben említett információkat.

5. cikk

Mérlegelésen alapuló intézkedések

(1) A Kormányzótanács prudenciális okokból dönthet a központi szerződő fél hitelkeretével kapcsolatos mérlegelésen alapuló intézkedések elfogadásáról, azok felülvizsgálatáról vagy megszüntetéséről. Ezeket az intézkedéseket az adott euroövezeti NKB alkalmazza, és a következőket foglalják magukban:

a) kiegészítő haircutok alkalmazása, azok alkalmazásának elutasítása vagy alkalmazásuk korlátozása a központi szerződő feleknek biztosított hitelkeret céljából fedezetként mozgósított eszközökre;

b) a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez való hozzáférés korlátozása, felfüggesztése vagy megszüntetése a (3)–(7) bekezdésben részletesebben meghatározottak szerint.

(2) A Kormányzótanács biztosítja azt, hogy az (1) bekezdésben említett intézkedéseket arányos és megkülönböztetéstől mentes módon hozzák meg, és azt, hogy azok kellően indokoltak legyenek.

(3) Amennyiben a Kormányzótanács másként nem határoz, a 2. és 3. cikkben meghatározott követelményeknek meg nem felelő központi szerződő fél számára prudenciális okokból automatikusan korlátozódik a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez való hozzáférés. Amennyiben a 2. és 3. cikkben meghatározott követelményeknek való meg nem felelésnek a 4. cikk szerinti értékelések alapján történő megállapításától számított legkésőbb 16 héten belül nem állítják helyre megfelelő és időben hozott intézkedések révén a megfelelést, úgy prudenciális okokból felfüggesztésre kerül a központi szerződő félnek a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez való hozzáférése. Ezeket az intézkedéseket az adott euroövezeti NKB alkalmazza.

(4) A (3) bekezdésben említett intézkedések sérelme nélkül, a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez való hozzáférés prudenciális okokból korlátozható vagy felfüggeszthető olyan jogosult központi szerződő fél esetében, amelynél a 4. cikk szerinti értékelésekhez szükséges információk hiányosak, vagy azokat nem bocsátották az eurorendszerbeli központi bankok rendelkezésére. A hozzáférést helyre kell állítani, amint a vonatkozó információ az eurorendszerbeli központi bankok rendelkezésére áll és az értékelés alapján a központi szerződő fél teljesíti a 2. és 3. cikk követelményeit.

(5) A központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez való hozzáférés e cikkben előírt korlátozása esetén az érintett jogosult központi szerződő fél a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez való korlátozott hozzáférést tarthat fenn. Amennyiben a Kormányzótanács másként nem határoz, a korlátozott hozzáférésnek a központi szerződő feleknek biztosított hitelkeret abban az időpontban fennálló kihasználtsági szintjének kell megfelelnie, amikor az eurorendszerbeli központi bankok tudomást szereznek a következőkről:

a) a (3) bekezdésben meghatározott esetben az érintett jogosult központi szerződő fél 2. és 3. cikkben meghatározott követelményeknek való meg nem felelése;

b) a (4) bekezdésben meghatározott esetben a 4. cikkben előírt értékelésekhez szükséges információk hiányos vagy nem elérhető volta.

(6) A központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez való hozzáférés e cikkben előírt felfüggesztése esetén minden fennálló hitel haladéktalanul teljes egészében esedékessé válik.

(7) A központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez való hozzáférés e cikkben előírt megszüntetése esetén minden fennálló hitel haladéktalanul teljes egészében esedékessé válik, és az ilyen megszüntetéssel érintett központi szerződő félnek azonnal megszűnik a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez való hozzáférésre való jogosulti minősége.

6. cikk

A biztosítékokkal és a mérlegelésen alapuló intézkedésekkel kapcsolatos szankciók

(1) Amennyiben *a* Kormányzótanács másként nem határoz, az érintett euroövezeti NKB a következő esetekben alkalmaz szankciókat:

a) ha a központi szerződő fél az 5. cikkel összhangban korlátozottan fér hozzá a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez, és a központi szerződő fél túllépi a korlátozott hozzáférési szintet; vagy

b) ha a központi szerződő fél a 3. cikk (1) bekezdésének a) pontját megsértve fordul a központi szerződő feleknek biztosított hitelkerethez.

(2) Az (1) bekezdésben említett szankciók büntetőkamat formájában valósulnak meg, amelyeket az alábbiakkal összhangban kell kiszámítani:

a) az (EU) 2022/912 iránymutatás (EKB/2022/8) I. melléklete II. része 12a. cikke (3) bekezdésének a) pontja, ha az (1) bekezdés a) vagy b) pontjában meghatározott eset bármely 12 hónapos időszakon belül először fordul elő;

b) az (EU) 2022/912 iránymutatás (EKB/2022/8) I. melléklete II. része 12a. cikke (3) bekezdésének b) pontja, ha az (1) bekezdés a) vagy b) pontjában meghatározott eset ugyanazon 12 hónapos időszakon belül legalább másodszor fordul elő.

(3) A (2) bekezdésben említett büntetőkamatokat a következőkre kell alkalmazni:

a) az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben a központi szerződő feleknek biztosított hitelkeret keretében az engedélyezett korlátként meghatározott korlátozott hozzáférési szintet meghaladóan felhasznált összeg;

b) az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a központi szerződő feleknek biztosított hitelkeret keretében felhasznált teljes összeg.

7. cikk

Szerződéses megállapodások révén történő végrehajtás

Az euroövezeti NKB-k megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 2–6. cikket adott esetben a 8. cikk (2) bekezdésében említett időpontig a jogosult központi szerződő felekkel kötött szerződéses megállapodások révén végrehajtsák.

8. cikk

Hatálybalépés

(1) Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

(2) Ezt a határozatot 2025. október 6-tól kell alkalmazni.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2025. július 31-én.

az EKB elnöke
Christine LAGARDE